

Číslo: 11718-5000/2018
Bratislava: 26. 9. 2018

Metodické usmernenie

Elektronickou poštou z 20. 09. 2018 ste sa obrátili na Úrad pre verejné obstarávanie (ďalej len „úrad“) so žiadosťou o usmernenie k aplikácii zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“).

Vo Vašej žiadosti sa pýtate na účasť firmy vo verejnom obstarávaní v prípade ak mala v minulom roku udelenú a zaplatenú pokutu za nelegálne zamestnávanie a je vedená v zozname inšpektorátu práce. V danej súvislosti žiadate o zodpovedanie otázky, či je možné aby sa takáto firma zúčastnila verejného obstarávania a zároveň bola zapísaná do zoznamu hospodárskych subjektov.

V predmetnej veci Vám poskytujeme nasledovné metodické usmernenie.

Podľa § 32 ods. 1 písm. g) zákona o verejnom obstarávaní verejného obstarávania sa môže zúčastniť len ten, kto spĺňa tieto podmienky účasti týkajúce sa osobného postavenia: nedopustil sa v **predchádzajúcich troch rokoch** od vyhlásenia alebo preukázateľného začatia verejného obstarávania **závažného porušenia** povinností v oblasti ochrany životného prostredia, sociálneho práva alebo pracovného práva podľa osobitných predpisov, za ktoré mu bola **právoplatne uložená sankcia**, ktoré **dokáže** verejný obstarávateľ a obstarávateľ **preukázať**.

Dôkazné bremeno preukazovania skutočnosti vyhodnotenia podmienok účasti týkajúcich osobného postavenia, zakotvených v ustanoveniach § 32 ods. 1 písm. g) a h) zákona o verejnom obstarávaní, je na verejnom obstarávateľovi/obstarávateľovi a nevyžaduje sa, aby záujemca, resp. uchádzač preukazoval opak, t. j. predkladal osobitné prehlásenie, že dané podmienky spĺňa.

V ustanovení § 32 ods. 1 písm. g) zákona o verejnom obstarávaní ide o kumulatívne naplnenie podmienky porušenia povinností v predchádzajúcich troch rokoch od začatia verejného obstarávania a za toto porušenie musela byť hospodárskemu subjektu právoplatne uložená sankcia.

Pri vyššie uvedenej podmienke účasti však treba brať do úvahy aj skutočnosť, že nie každé porušenie povinností, za ktoré bola právoplatne uložená sankcia, musí napĺňať atribúty závažnosti. Z uvedeného dôvodu je potrebné, každé zistené porušenie predmetných povinností, hodnotiť individuálne ad hoc aj z hľadiska posúdenia a vyhodnotenia daného kritéria. K problematike skúmania závažného porušenia povinností vyplývajúcich z osobitných právnych predpisov sa vyjadrila Rada úradu v rozhodnutí č. 1838-9000/2014-KR/10 z 3. 4. 2014¹ zverejnenom na webom sídle úradu (Pozn. predmetné rozhodnutie bolo

---

¹ <http://www.uvo.gov.sk/legislativametodika-dohlad/rada-uradu/odvolania/prehľad-rozhodnuti-podla-zakona-c-252006-z-z-509.html?page=3&limit=20&sort=&sort-dir=ASC&ext=0&kontrolovany=&predmetZakazky=&voCislo=&napadnuteRozhodnutie=&fileName=&text=>

vydané k právnemu stavu podľa predchádzajúceho zákona o verejnom obstarávaní, avšak predmetná interpretácia podľa nášho názoru je i naďalej aktuálna).

Zákon o verejnom obstarávaní umožňuje hospodárskemu subjektu, ktorý sa dopustil závažného porušenia povinností tzv. „samoočistenie“ podľa § 40 ods. 8 zákona o verejnom obstarávaní.

Podľa § 40 ods. 8 zákona o verejnom obstarávaní záujemca alebo uchádzač, ktorý nespĺňa podmienky účasti osobného postavenia podľa **§ 32 ods. 1** písm. a), g) a h) alebo sa na neho vzťahuje dôvod na vylúčenie podľa odseku 6 písm. d) až g) a odseku 7, je oprávnený verejnemu obstarávateľovi alebo obstarávateľovi **preukázať, že prijal dostatočné opatrenia na vykonanie nápravy**. Opatreniami na vykonanie nápravy musí záujemca alebo uchádzač preukázať, že zaplatil alebo sa zaviazal zaplatiť náhradu týkajúcu sa akejkoľvek škody, napravil pochybenie, dostatočne objasnil sporné skutočnosti a okolnosti, a to aktívnou spoluprácou s príslušnými orgánmi, a že prijal konkrétne technické, organizačné a personálne opatrenia, ktoré sú určené na to, aby sa zabránilo budúcim pochybeniam, priestupkom, správnym deliktom alebo trestným činom.

Podľa § 40 ods. 10 zákona o verejnom obstarávaní verejný obstarávateľ a obstarávateľ posúdia opatrenia na vykonanie nápravy podľa odseku 8 druhej vety predložené záujemcom alebo uchádzačom, pričom zohľadnia závažnosť pochybenia a jeho konkrétne okolnosti. Ak opatrenia na vykonanie nápravy predložené záujemcom alebo uchádzačom považuje verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ za nedostatočné, vylúči záujemcu alebo uchádzača z verejného obstarávania.

Uplatnenie tohto inštitútu je možné realizovať prostredníctvom predloženia príslušných informácií priamo v žiadosti o účasť/ponuke alebo vyplnením jednotného európskeho dokumentu.

Pre úplnosť dodávame, že v Jednotnom európskom dokumente (JED) v časti *III. Dôvody na vylúčenie, časť C: Dôvody týkajúce sa konkurzu, konfliktu záujmov alebo odborného pochybenia* má samotný hospodársky subjekt vyplniť, či porušil svoje povinnosti v oblasti environmentálneho, sociálneho a pracovného práva a ak áno, má uviesť, či prijal opatrenia na tzv. „samoočistenie“ a opísať prijaté opatrenia.

Zoznam hospodárskych subjektov je podľa § 152 zákona o verejnom obstarávaní verejne prístupný zoznam na webovom sídle úradu obsahujúci údaje podľa § 155 zákona o verejnom obstarávaní. Zápis v zozname hospodárskych subjektov nie je pre hospodársky subjekt (vrátane osoby podľa § 33 ods. 2 alebo § 34 ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní) povinný. Tento zápis slúži na odbremenenie od povinnosti predkladania dokladov preukazujúcich splnenie podmienok účasti týkajúcich sa osobného postavenia podľa **§ 32 ods. 1 písm. a) až f) a ods. 2, 4 a 5** osobitne pre každé verejné obstarávanie.

Údaje zapísané v zozname hospodárskych subjektov sú účinné voči každému verejnemu obstarávateľovi a obstarávateľovi, nie je potrebné ich v postupoch verejného obstarávania overovať. Znamená to, že verejným obstarávateľom alebo obstarávateľom má pri vyhodnocovaní splnenia podmienok účasti týkajúcich sa osobného postavenia (**§ 32 ods.1 písm. a) až f)** zákona o verejnom obstarávaní) postačovať zistenie skutočnosti, že daný hospodársky subjekt je zapísaný v zozname hospodárskych subjektov.

Z uvedeného vyplýva, že skutočnosti podľa § 32 ods. 1 písm. g) a h) sa do zoznamu hospodárskych subjektov nezapisujú a teda sa ani zápisom v zozname hospodárskych subjektov nepreukazujú.